

Οι πρωτοπόροι κομμουνιστές έθεσαν τα θεμέλια της ταξικής πάλης (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Αύγουστο του 2018 στην ιστοσελίδα [Νέα Σκέψη](#).

Περιεχόμενο

Οι πρωτοπόροι κομμουνιστές έθεσαν τα θεμέλια της ταξικής πάλης

ΝΙΚΟΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑ 15/08/2019

93 χρόνια κλείνουν σήμερα από το ιστορικό Ιδρυτικό Συνέδριο του [Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου \(ΚΚΚ\)](#). Στις 14-15 Αυγούστου του 1926, σε ένα ταπεινό σπίτι της οδού Βασιλείου Μακεδόνογ στην Λεμεσό, μια δράκα πρωτοπόρων κομμουνιστών έβαζαν και επίσημα τα θεμέλια του ταξικού κινήματος στην Κύπρο. Μια μικρή ομάδα αγωνιστών που ξεπήδησε μέσα από τους πρώτους σοσιαλιστικούς πυρήνες, που έβαλε το πρώτο λιθαράκι στην ταξική πάλη των Κυπρίων.

Κόμμα μέσα από το λαό

Το ΚΚΚ ήταν γέννημα της επίδρασης της Οκτωβριανής Επανάστασης και των νέων οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων, με σημαντικότερη την εμφάνιση και την ανάπτυξη της εργατικής τάξης ως απόρροια της ανάπτυξης του καπιταλισμού στα πρώτα χρόνια της βρετανικής αποικιοκρατίας. Αυτή η εργατική τάξη ζούσε και εργαζόταν κάτω από άθλιες συνθήκες άγριας εκμετάλλευσης, ενώ αυξανόταν σε αριθμό από το ξεκλήρισμα της φτωχής αγροτιάς. Η καταδυνάστευση του Βρετανού αποικιοκράτη συμπλήρωνε την καταπίεση της ντόπιας αστικής τάξης, των τοκογλύφων, των τσιφλικάδων και της Εκκλησίας. Γεννήθηκε η ιστορική αναγκαιότητα ταξικής συνειδητοποίησης, οργάνωσης και πάλης των εργαζομένων για τα δίκαια και τα δικαιώματά τους, κάτι που καλύφθηκε με την ίδρυση του ΚΚΚ.

Το εργατικό κίνημα στην Κύπρο διαποτίστηκε με τα ιδανικά του σοσιαλισμού μέσα από τις γραμμές του ΚΚΚ και με συνοδοιπόρους την προοδευτική διανόηση κατάφερε να εδραιωθεί μέσα στις αντίξοες συνθήκες και να δημιουργήσει το υπόβαθρο για τη δύναμη του ταξικού κινήματος.

Το Ιδρυτικό Συνέδριο του ΚΚΚ υπήρξε το αποκορύφωμα μιας διαδικασίας, που είχε αρχίσει στα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1920 με την εμφάνιση στην Κύπρο της σοσιαλιστικής ιδεολογίας και των πρώτων κομμουνιστικών πυρήνων.

Με την ίδρυση του ΚΚΚ η εργατιά, η αγροτιά, η προοδευτική διανόηση και γενικά οι εργαζόμενοι απέκτησαν το δικό τους κόμμα, εμφανίστηκαν στο ιστορικό προσκήνιο ως αυτοτελής πολιτική και κοινωνική δύναμη και για πρώτη φορά σήκωσαν κεφάλι και διεκδίκησαν τα δικαιώματά τους έναντι στην αποικιοκρατία, στην αστική τάξη και στην εθναρχία.

Οι πρωτοπόροι κομμουνιστές βρέθηκαν αντιμέτωποι με τη λυσσαλέα επίθεση του ντόπιου κατεστημένου και της αγγλικής αποικιοκρατίας. Η αστική τάξη της εποχής και γενικά όλες οι συντηρητικές δυνάμεις της κυπριακής κοινωνίας επιχείρησαν να πνίξουν στη γένεσή του το κομμουνιστικό κίνημα, γιατί στο πρόσωπό του δικαιολογημένα έβλεπαν εκείνη τη δύναμη που θα αμφισβητούσε και θα πολεμούσε τα ταξικά τους προνόμια και την ασυδοσία τους, θα αφύπνιζε τους καταπιεσμένους και καταφρονεμένους, θα αμφισβητούσε το ιδεολογικό και πολιτικό τους μονοπώλιο και θα αγωνιζόταν για τη χειραφέτηση του λαού.

Το ΚΚΚ βρέθηκε μπροστάρης στον αντιαποικιακό αγώνα υποστηρίζοντας την ανεξαρτησία της Κύπρου μέσω ενός ενιαίου μετώπου, ενώ ήταν καθοδηγητής των πρώτων κοινωνικών και ταξικών αγώνων στην Κύπρο. Οι πρωτοπόροι κομμουνιστές ήταν οι μόνοι που έλαβαν υπόψιν τους Τ/κ και διαχώρισαν το λαό με κριτήριο την ταξική προέλευση και όχι την εθνική. Γιατί Ε/κ και Τ/κ εργαζόμενοι αντιμετώπιζαν τα ίδια προβλήματα και ο εχθρός τους ήταν κοινός: η αποικιοκρατία και το κεφάλαιο. Γι' αυτό το λόγο μέσα στις γραμμές του ΚΚΚ οργανώθηκαν και Τ/κ.

Μέσα από τις αντίξοες συνθήκες και την καταδίωξη, το ΚΚΚ στις δύο δεκαετίες ύπαρξής του κατόρθωσε να εισαγάγει νέες αντιλήψεις στην κοινωνία και το πολιτικό σκηνικό της Κύπρου. Το ΚΚΚ έκτισε τις βάσεις στις οποίες βασίστηκε μετέπειτα το ΑΚΕΛ για να γίνει η κύρια δύναμη στον τόπο και να συμβάλει τα μέγιστα σε όλες τις κατακτήσεις του λαού μας και ειδικότερα στις κοινωνικές κατακτήσεις και τα εργατικά κεκτημένα μέσα από τους μεγάλους ταξικούς αγώνες της δεκαετίας του '40. Η δύναμη που αντιστάθηκε στο φασισμό και στον ιμπεριαλισμό. Σε καιρούς που ακόμη είχε ταξικά αντανakλαστικά, καθοδήγηση από αγνούς ταξικούς αγωνιστές και υπηρετούσε λαϊκά εργατικά συμφέροντα αντιπαλεύοντας τον ιμπεριαλισμό και το φασισμό.

Τα πρώτα βήματα

Οι πρώτοι σοσιαλιστικοί πυρήνες στην Κύπρο εμφανίστηκαν στη Λεμεσό. Όπως και με το διαφωτισμό και τον εθνικισμό, λόγω του λιμανιού η παραλιακή πόλη έγινε το κέντρο της εισαγωγής της σοσιαλιστικής κοσμοαντίληψης. Σε συνδυασμό με την παρουσία των οινόβιομηχανιών και της αγροτιάς, στην περιφέρεια, η Λεμεσός έγινε το κέντρο της δράσης των πρώτων πυρήνων. Στα τέλη της δεκαετίας του 1910 όλες οι συντεχνίες είχαν δημιουργηθεί από αστούς πολιτικάντηδες προς εξυπηρέτηση ψηφοθηρικών συμφερόντων. Οι πρώτοι κομμουνιστές ξεκίνησαν το ταξικά προσανατολισμένο Συνδικαλιστικό Κίνημα και έβαλαν τις ρίζες.

Η Λαϊκή Συνεργατική Ένωση Λεμεσού, μια συντεχνία που αποκοίμιζε τους εργάτες βάσει της θεωρίας της αποταμίευσης, έγινε κέντρο διαμάχης ανάμεσα στις δύο αστικές παρατάξεις, τη βενιζελική και τη βασιλική, για τον έλεγχό της. Παρόλ' αυτά την περίοδο 1918-19 τον έλεγχο πήραν οι πρώτοι σοσιαλιστές και εκεί ιδρύθηκε η πρώτη ταξικά προσανατολισμένη συντεχνία, η Συντεχνία Οικοδόμων. Σταδιακά οι πρωτοπόροι σοσιαλιστές ίδρυσαν διάφορες συντεχνίες που συστεγάστηκαν στο Εργατικό Κέντρο (1924), ενώ μέσα σε αυτό το πλαίσιο έγινε και η πρώτη απεργία στην Κύπρο στις αρχές του 1920. Το Εργατικό Κέντρο ήταν σημείο αναφοράς στους αγώνες των πρώτων κομμουνιστών, ενώ παρόμοια ΕΚ ιδρύθηκαν και στις υπόλοιπες πόλεις, πιο αδύναμα σε δράση. Με τη συνδικαλιστική τους δράση στις πόλεις, στα μεταλλεία, αλλά και στην αγροτιά με τους Αγροτικούς Συλλόγους, οι κομμουνιστές σπέρνουν τους σπόρους του Λαϊκού Κινήματος κόντρα στην αντίδραση. Αυτοί οι σπόροι θα φύτρωναν μέσα στη σκληρή Παλμεροκρατία και θα είχαν αποτέλεσμα την ίδρυση της ΠΣΕ (προκάτοχος της ΠΕΟ) το 1941.

Όπως είδαμε, στα τέλη της δεκαετίας του 1910 εμφανίστηκαν στη Λεμεσό οι πρώτοι σοσιαλιστές. Αυτοί ξεπήδησαν μέσα από τις ομάδες των δημοτικιστών από τη γλωσσική διαμάχη. Επικεφαλής της πρώτης αυτής ομάδας σοσιαλιστών ήταν οι Γιάγκος Ηλιάδης και Πάνος Φασουλιώτης που γνώρισαν τις σοσιαλιστικές ιδέες στη διάρκεια των σπουδών τους σε Αθήνα και Λίβανο. Στις αρχές του 1920

μέσα σε αυτές τις σοσιαλιστικές ομάδες εμφανίζονται οι πρώτοι κομμουνιστές: Λεωνίδας Στρίγκος, Χριστόδουλος Χριστοδουλίδης (Αλέξης), Δημήτρης Αναστασίου (Χρυσοστομίδης), Γιάννης Παπαγγέλου (Λεύκης), Μίλιος Χουρμούζιος, Κλεάνθης Χριστοφόρου, Γεώργιος Δημητριάδης, Άννινος Γεωργίου και Μιχαλάκης Μικελλίδης. Στην πλειοψηφία τους ήταν υπάλληλοι, κρυφοί κομμουνιστές που προπαγάνδιζαν τα ιδανικά του σοσιαλισμού στη Λεμεσό με αποτέλεσμα να προσεταιριστούν τους πρώτους εργάτες που στη συνέχεια ηγήθηκαν του κινήματος: Κώστας Χριστοδουλίδης (Σκελέας), Χρίστος Σαββίδης, Κώστας Αντωνιάδης, Χαράλαμπος Σολομωνίδης, Γιώργος Σολιάτης, Χαράλαμπος Σκαπανέας. Λόγω της αντίδρασης οι πρώτοι πυρήνες λειτουργούσαν συνωμοτικά, έφερναν υλικό μέσω του λιμανιού (κυρίως τον «Ριζοσπάστη» και την «Ουμανιτέ») και δραστηριοποιούνταν μέσα στις συντεχνίες. Αντιμετώπισαν την πολεμική των αστικών παρατάξεων, της Εκκλησίας και των αποικιοκρατών.

Προς τα τέλη του 1922 εμφανίστηκε το Κυπριακό Εργατικό Κόμμα, που βασικά δεν ήταν τίποτε άλλο από τους προαναφερόμενους πυρήνες με εκφραστικό όργανο τον «Πυρσό», την πρώτη σοσιαλιστική εφημερίδα στο νησί μας. Κυρίαρχος τότε ήταν ο υπεύθυνος της εφημερίδας Φασουλιώτης και μέσα από τον «Πυρσό» τέθηκε ο στόχος της σοσιαλιστικής πολιτείας. Οι κομμουνιστές μέσα στους πυρήνες ήταν σε αντίθεση με τον Φασουλιώτη που έβλεπε περισσότερο προς τους Εργατικούς της Βρετανίας. Η διαμάχη ανάμεσα στις δύο πλευρές συνεχιζόταν και ευτυχώς επικράτησαν οι υγιείς αντιλήψεις των κομμουνιστών έναντι της σοσιαλδημοκρατίας του Φασουλιώτη. Οι πυρήνες τον Ιούνιο του 1923 μετονομάστηκαν σε Κυπριακό Εργατικό και Αγροτικό Κόμμα. Η διαμάχη των δύο αντιλήψεων μέσα στους πυρήνες γίνεται εμφανής και από τον «Πυρσό». Σταδιακά πληθαίνουν τα υπέρ του κομμουνισμού δημοσιεύματα, αλλά παραμένουν και οι σοσιαλδημοκρατικές τάσεις μέσα από τα κείμενα του Φασουλιώτη. Οι κομμουνιστές απορρίπτουν τη συνεργασία με την αποικιοκρατία, ενώ ο Φασουλιώτης επιμένει στη συνεργασία με το Βρετανικό Εργατικό Κόμμα για εκπλήρωση του σοσιαλισμού διαμέσου της νομοθετικής οδού.

Η σταδιακή επικράτηση των κομμουνιστών γίνεται εμφανής μέσα από τις αλλαγές στον «Πυρσό». Τον Νοέμβριο του 1923 αλλάζει και πάλι η ονομασία του κόμματος -Κυπριακό Εργατικό και Αγροτικό Κόμμα (Κομμουνιστικό)- ενώ γίνεται και διασύνδεση με το ΚΚ Ελλάδας και τη Γ' Διεθνή. Οι πρώτες προσπάθειες για ένταξη στη Γ' Διεθνή αποτυγχάνουν.

Επικρατούν οι κομμουνιστές στους πυρήνες

Η τελική επικράτηση των κομμουνιστών μέσα στους πυρήνες επήλθε μετά τις εκλογές στη Βρετανία του 1924, τις οποίες κέρδισε το Εργατικό Κόμμα. Οι πυρήνες μέσα από την εφημερίδα τάχθηκαν υπέρ του ΚΚ Αγγλίας, ενώ μετά τις εκλογές έστειλαν στην Εργατική κυβέρνηση τα αιτήματά τους, εργατικά και κοινωνικά. Σε αυτό το ιστορικό έγγραφο οι πυρήνες για πρώτη φορά αυτοαποκαλούνται Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου, κάτι που δείχνει την επικράτηση έναντι του Φασουλιώτη. Οι όποιες προσδοκίες του Φασουλιώτη να αντεπιτεθεί «πέθαναν» όταν η Εργατική κυβέρνηση ούτε καν απάντησε στα αιτήματα των Κύπριων σοσιαλιστών. Η διαμάχη τελείωσε οριστικά όταν διαγράφηκε, κάτι που σήμαινε και το τέλος του «Πυρσού», που ήταν υπό το όνομά του.

Οι πρώτοι πυρήνες, λειτουργώντας ως υποτυπώδες κόμμα έχασαν κάποια στελέχη που έφυγαν στο εξωτερικό και εντάχθηκαν στο ΚΚ Ελλάδας, αλλά ενισχύθηκαν από την αντίστροφη κάθοδο του Νίκου Γιαβόπουλου, που όμως με τη σειρά του εξορίστηκε τον Ιούλη του 1925 από τους αποικιοκράτες για την κομμουνιστική του δράση. Για την ιστορία αναφέρουμε ότι ανεπίσημος ηγέτης του Κόμματος μετά τον Γιαβόπουλο ήταν ο Δ. Χρυσοστομίδης. Μετά τη φυγή του στο εξωτερικό την ηγεσία αναλαμβάνει ο Σκελέας.

Η απώλεια του εκφραστικού οργάνου καλύφθηκε από την Πρωτοχρονιά του 1925 με την έκδοση του «Νέου Ανθρώπου», που έγινε το «όπλο» των πρωτοπόρων κομμουνιστών και δέχθηκε την ανηλεή

επίθεση της αντίδρασης. Οι πυρήνες περνώντας μέσα από συμπληγάδες έκαναν μορφωτική δουλειά, δραστηριοποιήθηκαν όσο μπορούσαν σε όλους τους τομείς και αντιμετώπισαν τη συντονισμένη επίθεση της ντόπιας και της αποικιοκρατικής αντίδρασης.

Το Ιδρυτικό Συνέδριο

Η όλη ανεπίσημη δράση των πυρήνων ως ΚΚΚ χωρίς συνέδριο και καταστατικό επέβαλλαν την προετοιμασία θέσεων και προγράμματος για την επίσημη εμφάνιση του Κόμματος, για το ιστορικό Ιδρυτικό Συνέδριο. Τον Φλεβάρη του 1926 γίνεται συνδιάσκεψη στελεχών σε πολύ στενό κύκλο για λόγους ασφαλείας, με στόχο την έγκριση των προκαταρκτικών εγγράφων του Συνεδρίου και πρόγραμμα δράσης.

Για το σκοπό αυτό ταξιδεύει την ανοιξη στην Αθήνα ο Γ. Λεύκης. Εκεί συναντά τους Χουρμούζιο και Γιαβόπουλο που τον φέρνουν σε επαφή με το ΚΚΕ.

Ο Λεύκης ζητά την οικονομική συνδρομή των Ελλήνων συντρόφων του για την οργάνωση του Συνεδρίου, αλλά και την αγορά τυπογραφείου για την εκτύπωση εντύπων του Κόμματος. Ακόμη ζητά την αποστολή έμπειρου στελέχους για να βοηθήσει και να καθοδηγήσει το συνέδριο.

Το ΚΚΕ απάντησε ότι θα στείλει τον Κύπριο Χαράλαμπο Βατυλιώτη (Βάτη) για την οργάνωση του Συνεδρίου, αλλά λόγω των δικών του προβλημάτων δεν μπορούσε να προσφέρει οικονομική βοήθεια. Ο Βάτης ήρθε στο νησί τον Ιούλη και σε συνεργασία με την προϋπάρχουσα ΚΕ του ΚΚΚ προετοίμασε τις εισηγήσεις και τις θέσεις για το Συνέδριο βασισμένος στα προκαταρκτικά έγγραφα.

Το ιστορικό Συνέδριο έγινε σε σπίτι που βρέθηκε στην οδό Βασιλείου Μακεδόνος 13 και ενοικιάστηκε για τους σκοπούς του Συνεδρίου. Λόγω της καταδίωξης και για λόγους ασφαλείας αποφασίστηκε όπως το Συνέδριο διεξαχθεί τον Δεκαπενταύγουστο, έτσι ώστε να μην κινήσει υποψίες η σύναξη των κομμουνιστών, αλλά και για να υπάρχει το περιθώριο δικαιολόγησης της σύναξης με την πρόφαση του εορτασμού τής εν λόγω γιορτής.

Έτσι το βράδυ της 14ης Αυγούστου ξεκίνησε το ιστορικό Ιδρυτικό Συνέδριο του ΚΚΚ σε ένα σπίτι που δεν διέθετε καν τις αναγκαίες καρέκλες για τους συνέδρους. Οι ιστορικοί συμμετέχοντες στο Συνέδριο ήταν οι Βάτης, Σκελέας, Λεύκης, Χρ. Σαββίδης, Χαρ. Σολομωνίδης, Κατίνα Νικολάου-Τουμάζου, Πλάτωνας Τουμάζου, Κώστας Δράκος, Χριστόδουλος Αρτεμίου, Κλεάνθης Κιουπής, Γιώργος Σολιάτης, Χαράλαμπος Σκαπανέας, Κώστας Ερωτας, Λεωνίδα Χριστοδουλίδης και Αννινος Γεωργίου. Στο Συνέδριο ως εκπρόσωποι της μαθητικής και εργατικής νεολαίας έλαβαν μέρος οι Κυριάκος Κουκουλλής, Μάρκος Μαρκουλλής, Γιώργος Σολομωνίδης, Ευστάθιος Ξυναρής, Μ. Μικελλίδης, ενώ συμμετείχαν επίσης οι γιατροί Νικολαΐδης και Βασιλείου.

Το Συνέδριο ενέκρινε το Καταστατικό του Κόμματος και μια σειρά από έγγραφα, ενώ τέλος εξέλεξε Κ.Ε., στην ηγεσία της οποίας τέθηκε ο Σκελέας.

Οι αποφάσεις και οι θέσεις του ΚΚΚ δημοσιοποιήθηκαν στον «Νέο Άνθρωπο» μεταξύ 18 Σεπτεμβρη και 24 Δεκέμβρη:

- Μανιφέστο προς τους εργάτες και χωρικούς της Κύπρου
- Θέσεις για την οικονομική και πολιτική κατάσταση
- Θέσεις επί του αγροτικού ζητήματος
- Εισήγηση πάνω στην οικονομική και πολιτική κατάσταση
- Εισήγηση επί του εκκλησιαστικού ζητήματος
- Εισήγηση επί του αγροτικού ζητήματος
- Εισήγηση επί του επαγγελματικού ζητήματος

- Εισήγηση επί του οργανωτικού ζητήματος
- Απόφαση επί της δράσης της ΚΕ
- Απόφαση επί του οικονομικού και πολιτικού ζητήματος
- Απόφαση επί του επαγγελματικού ζητήματος
- Απόφαση για το αγροτικό ζήτημα
- Απόφαση επί του εκκλησιαστικού ζητήματος
- Απόφαση για το οργανωτικό ζήτημα
- Απόφαση για το ζήτημα των νέων
- Απόφαση για την οργάνωση των γυναικών
- Απόφαση επί του ζητήματος του τύπου του κόμματος
- Καταστατικό του ΚΚΚ

Κόμμα αρχών, θέσεων και ταξικής μαχητικότητας

Σύμφωνα με τις θέσεις, την εισήγηση και την απόφαση για το πολιτικό και οικονομικό ζήτημα, το ΚΚΚ στόχευε στο ενιαίο αντι-ιμπεριαλιστικό μέτωπο με απώτερο σκοπό την ανεξαρτησία της Κύπρου. Τα συμπεράσματά του για την πολιτική κατάσταση ήταν η χρεοκοπία του ενωτικού κινήματος και η προσπάθεια της κυβέρνησης για δημιουργία φιλοβρετανικού ρεύματος. Ως άμεσα πολιτικά αιτήματα το κόμμα είχε την καθολική ψηφοφορία, τη δημιουργία πραγματικού κοινοβουλίου με καθολική ψηφοφορία, την κατάργηση του οθωμανικού χρέους, την ελάττωση των φορολογιών, τη στρατιωτική εκκένωση του νησιού, τη δημιουργία ντόπιας πολιτοφυλακής και τον τελικό στόχο της εργατο-αγροτικής δημοκρατίας της Κύπρου και την είσοδό της στην Ομοσπονδία Εργατοαγροτικών Δημοκρατιών της Βαλκανικής.

Μέσω των υπόλοιπων του αποφάσεων, το ΚΚΚ επικύρωσε τις θέσεις του και τα αιτήματά του πάνω στα ζητήματα που αφορούσαν το εργατικό και το αγροτικό κίνημα. Κάποια από αυτά ήταν η ελευθερία οργανώσεως και η αναγνώριση όλων των Εργατικών Σωματείων χωρίς φορολογία, το οκτάωρο, η αποζημίωση ή ιατρική περίθαλψη από τις εταιρείες προς τους εργάτες που καθίστανται ανίκανοι προς εργασία λόγω ατυχήματος εν ώρα εργασίας και ανάλογη αποζημίωση προς τις οικογένειές τους σε περίπτωση θανάτου, η αποζημίωση στους υπαλλήλους και εργάτες που απολύονται χωρίς λόγο, η ίδρυση Κυβερνητικής Επαγγελματικής Σχολής προς δωρεάν φοίτηση των φτωχών και η ίδρυση Ταμείου Περιθάλψεως προς αποζημίωση ή ιατρική περίθαλψη των εργατών σε περίπτωση ατυχήματος εν ώρα της εργασίας στις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Για τα εισοδήματα του Ταμείου Περιθάλψεως προτείνουν φορολογία επί των νέων κτιρίων που η αξία τους υπερβαίνει τις 500 στερλίνες, φορολογία επί των σιγαροποιητικών μηχανών που εξουδετερώνουν εργατικά χέρια, φορολογία επί των εισαγόμενων έτοιμων ενδυμάτων, υποδημάτων και διαφόρων άλλων αντικειμένων που κατασκευάζονται και στην Κύπρο και φορολογία επί των δημοσίων θεαμάτων. Ακόμη η προστασία των εργαζομένων γυναικών και των ανήλικων παιδιών, η κατάργηση της φορολογίας επί των ειδών πρώτης ανάγκης, η αντικατάστασή της με φορολογία επί του κεφαλαίου, η κατάργηση του φόρου υποτελείας, η ειδική νομοθεσία για την προστασία των εργατών στα μεταλλεία, η επιβολή φορολογίας επί των εξαγόμενων μεταλλευμάτων και ο τερματισμός της καταδίωξης από την Αστυνομία.

Στο αγροτικό ζήτημα το ΚΚΚ ζητούσε ίδρυση γεωργικής τράπεζας, απαλλοτρίωση της εκκλησιαστικής περιουσίας προς χάριν των ακτημόνων, κατάργηση της δεκάτης και την αντικατάστασή της με φόρο εισοδήματος, προστασία της κτηνοτροφίας με παραχώρηση δασικών περιοχών, κατάργηση των αγροτικών χρεών κτλ.

Αναγκαιότητα σήμερα για πραγματικό ταξικό κίνημα

Το ΚΚΚ στα επόμενα χρόνια κάτω από σκληρές συνθήκες παρανομίας και καταδίωξης συνεχίζει, παρά

τα προβλήματά του, να αγωνίζεται για τον κυπριακό λαό, με κύρια προμετωπίδα το ενιαίο μέτωπο, άσχετα από εθνική και θρησκευτική καταγωγή. Παρά τη μικρή δύναμη του ΚΚΚ, η αποικιοκρατία φοβάται το κομμουνιστικό κίνημα και με την ευκαιρία των Οκτωβριανών το 1931 εξορίζει τον Γ.Γ. του Κόμματος Βάτη και τον Β.Γ.Γ. Σκελέα. Ακόμα και στα σκληρά χρόνια της Παλμεροκρατίας, όταν η Δεξιά έσκυψε το κεφάλι και συνεργάστηκε με τους Βρετανούς, η μόνη αντιαποικιακή φωνή ήταν οι παράνομοι πρωτοπόροι κομμουνιστές. Πέραν της δράσης τους στην Κύπρο, οι κομμουνιστές μετανάστες από Αγγλία και βόρειο Αμερική έδωσαν και μαθήματα διεθνισμού με τη συμμετοχή τους στις Διεθνείς Ταξιαρχίες στο πλευρό της δημοκρατικής Ισπανίας στον εμφύλιο πόλεμο.

Δεκάδες Κύπριοι κομμουνιστές πολέμησαν το φασισμό του Φράνκο, συμπεριλαμβανομένου του μετέπειτα ιστορικού ηγέτη του ΑΚΕΛ Εζεκία Παπαϊωάννου, ενώ τουλάχιστον 19 από αυτούς άφησαν την τελευταία τους πνοή στα πεδία της μάχης στην Ισπανία. Η χαλάρωση των δικτατορικών μέτρων με την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου έδωσε τη δυνατότητα στους κομμουνιστές να ιδρύσουν με άλλα αστικά στοιχεία (που σταδιακά τα επόμενα χρόνια αποχώρησαν) το ΑΚΕΛ το 1941 για νόμιμη δράση. Τα δύο κόμματα συνυπήρχαν μέχρι και το 1944, το ένα στην παρανομία και το άλλο στη νομιμότητα. Εν μέσω διαπάλης, το 1944 πάρθηκε η απόφαση για τη διάλυση του ΚΚΚ και ουσιαστικά της ενσωμάτωσής του στο ΑΚΕΛ.

Σήμερα 93 χρόνια μετά την επίσημη ίδρυση του ΚΚΚ, η απουσία πραγματικού ταξικού κινήματος και επαναστατικού κόμματος της εργατικής τάξης είναι τεράστιας σημασίας πρόβλημα για τους εργαζομένους της Κύπρου στην πάλη τους για απαλλαγή από την τουρκική κατοχή, αλλά και στην αναγκαιότητα για προώθηση της πάλης για κοινωνική απελευθέρωση.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Νέα Σκέψη \(Ιστοσελίδα\)](#), [Ηλεκτρονικά Άρθρα](#), [Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου](#), [Δεκαετία 2010-2019](#), [2019](#), [Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:neaskepsi:cpc2&rev=1607420798>

Last update: **2025/04/20 19:41**

